

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség Kárász-utca 9.
Telefonszám: 305.
Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN
egész évre K 24— félévre . . K 12—
negyedévre K 6— egy hónapra K 2—

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDÉKEN
egész évre K 28— félévre . . K 14—
negyedévre K 7— egy hónapra K 2-40

Kiadóhivatal Kárász-utca 9
Telefonszám: 81.
Egyes szám ára 10 fillér.

Szeged, 1916.

V. évfolyam 302. szám.

Csütörtök, december 21.

LEGUJABB.

STOCKHOLM: A Rjecs és a Ruszkij Invalid behatóan foglalkozik a romániai eseményekkel. Rámutatnak arra, hogy a kormánynak és hadvezetőségnek minden intézkedést meg kell tenni, hogy Délországországot, még mielőtt Mackensen odaérkezne, megvédjék. Különösen Rénit, Odesszát és Ismailt féltik.

ROTTERDAM: A Ruszkij Invalid katonai munkatársa azt írja, hogy befejezték Oroszországban, Angliában és Franciaországban az egységes hadvezetés megvalósítására irányuló előmunkálatokat. Ezekben az országokban csak olyan kormány tarthatja magát, amely ünnepiesen megfogadja a háboru erélyes viselését és belpolitikai dolgok helyett a hadviselés megszigorításának elvét állítja előtérbe.

STOCKHOLM: Angelescu oláh tábornok rendeletet adott ki, hogy a román I., II., III. és IV. hadsereg tisztjei Galacban és az V. hadsereg tisztjei Brailában haladéktalanul jelentkezzenek. Aki nem engedelmeskedik, azt haladéktalanul hadbírótság elé állítják. — A Jassyban megjelenő Independance Roumain írja: A haza és a polgárság biztonságának érdekében szükséges, hogy a tisztek a parancsnak azonnal engedelmeskedjenek.

SZÓFIA: A bolgár vezérkar jelenti december 20-ról: Dobrudzsában az előnyomulásunk folytatódik. Az ellenség a Babadag-tó, Delitepe, Alidejköj, Hatsarka, Turkoasza-vonalon ellenállást tanusít. Lovasságunk a harmadik kozák hadosztályt, amely csak 17-én érkezett Dobrudzsába, visszavetette. A kozák hadosztály nagy veszteséget szenvedett. Az elesett oroszok között találtuk Jaborosov ezredes, egyik kozák-ezred parancsnokának holttestét. Oláhország keleti részében a hadműveletek tervszerűleg folynak.

BÉCS: Magánjelentés szerint az új kormány a következőképen alakult meg:

Miniszterelnökség és földművelésügy: Clamm-Martinić. — Belügy: Handel. — Kereskedelemügy: Urban. — Közmunka: Trnka. — Vallás és közoktatás: Hussarek. — Galicia: Bobrinszky. — Honvédelmi: Georgi. — Pénzügy: dr. Spitzmüller. — Igazságügy: Schenk. — Vasutügy: báró Forster. — Tárca nélküli: Baehreweiter.

ATHÉN: Görögország jegyzéket intézett az antanthoz, amelyben vázolván Görögország helyzetét, követeli, hogy azokat a szigeteket, amelyeket az antant megszállott és Venizelosz uralma alá juttatott, tekintettel arra, hogy lakói királyhiű emberek, csatolják vissza Görögországhoz.

Az oroszok heves támadásait véresen visszavertük.

Az ellenség nagy veszteséget szenvedett. — A román fronton nincs lényeges esemény.

BUDAPEST, december 20. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) A Mesti-Carescszakaszon levő állásaink ellen az oroszok tegnap megimélték heves támadásaikat, amelyeket az ellenség legnagyobb veszteségei mellett visszavertünk. Az arcvonal többi részének egyikén sem történt lényeges esemény

HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

BERLIN, december 20. A nagy főhadi-

szállás jelenti: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs lényeges esemény.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Aranyos-Bisztrica keleti partján emelkedő hegyekben orosz zászlóaljok több támadása meghiúsult.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Nincs ujság.

LUDENDORFF, első főszállásmester.
(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

A Suffrent német tengeralattjáró süllyesztette el.

— A francia sorhajó egész legénysége is elpusztult. —

BERLIN, december 20. A Wolff-ügynökség jelenti: November 26-án egyik tengeralattjáró körülbéli ötven tengeri mérőföldnyire Liszabontól északnyugatra, torpedólövessel elsüllyesztett egy ellenséges sorhajót. A Suffrent francia sorhajóról van

szó, amelyről a francia tengerészeti miniszterium december 8-án azt jelentette, hogy egész legénységével elveszett.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR
FŐNÖKE.

(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Forradalom Milanóban.

A nép békét és kenyert követel. — A katonaság sortűzet adott.

Stockholm, december 20. Milanóban forradalom tört ki a szén- és élelemhiány miatt. Az árak órlási módon felszöktek. A lakosság tömegesen járta be az utcákat. Kenyert és békét követelt. Felszakították a villamos síneket és olyan fenyegető magatartást tanusítottak, hogy katonaságot, lo-

vasságot s gépfegyveres tagokat vezényeltek a tüntetők ellen. A tömegeből sokan revolverrel a katonákra lőttek. A katonaság erre sortűzet adott. Sokan életveszélyesen megsebesültek. Egész Északolaszországban szigorúan működik a cenzura.

Élénk tüzéri tevékenység Macedóniában.

BERLIN, december 20. A nagy főhadi-szállás jelenti: A macedóniai arcvonalon a tüzéri tevékenység szórványosan élénkebb volt.

LUDENDORFF, első főszállásmester.
(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

BUDAPEST, december 20. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Délkeleti harc-tér: Lényeges esemény nem történt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Erős tüzéri harc nyugaton.

BERLIN, december 20. A nagy főhadi-szállás jelenti: Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A Somme, az Aisne mentén és a Champagneban, valamint a Maas keleti partján csak egyes szakaszokon volt váltakozó erősségi tüzéri és járőrtevékenység.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

Az olasz harc-téren a helyzet változatlan.

BUDAPEST, december 20. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Az olasz harc-téren a helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,

Az antant tudni akarja békefeltételeinket.

— Lloyd George nagy beszéde. —

Mára megérkezett Lloyd Georgenak, Anglia új háboruspárti miniszterelnökének nagy beszéde, melyet az alsóházban békejavaslatunkról tartott. A beszéd rövid kivonatát már tegnap ismertettük, sok lényeges rész azonban csak most kerül a nyilvánosság elé. Lloyd George visszautasítása nem olyan szigorú, mint ahogyan ezt a megelőző tudósításokból, Briand beszédéből és a semleges sajtó beharangozásából lehetett várni.

Az angol miniszterelnök beszédének kétségkívül egy hatalmas előnye van kollégáinak beszéde fölött: diplomatikus. Nem zárja el az utat a további tárgyalások elől. Részben sejteti az angol feltételeket: teljes helyreállítás, teljes elégtétel és a hatóságos garancia alapján; részben kifejezi azt a kívánságot, hogy álljunk már mi elő pozitívummal és terjesszük elő a mi feltételeinket. E két dolog közül bármelyik is megtörténik, már megindulhatnak a tárgyalások és remény lehet arra, hogy elsimulnak az ellentétek. Az antant válasza különben hamarosona megérkezik és akkor teljesen tisztán láthatjuk, hogy a továbbiakban mi következnek.

Az orosz és az olasz hivatalos nyilatkozatokat nem kell egész komolyan venni. Oroszországban a dumát is megcenzurálták, — az ellenzéki дума-tagokat nem engedték be és a helyük üresen maradt, — Olaszországban pedig forrongani kezd a nép és békét követel. Békejavaslatunk visszhangját itt a belső állapotokban kell keresnünk.

Lloyd George beszéde, melyet tegnap mondott az angol alsóház ülésén, részletesen így hangzik:

— A legborzalmasabb felelősségtől terhelve jelenek meg az alsóház előtt. Ez a legnagyobb háború, melyet valaha folytattak; a súly a legnehezebb, amely valaha a világra hárult. A kérdések, amelyekért folyik, a legmélyrehatóbbak, mint bármi viszály, amibe az emberiség belebonyolult, kapcsolatos volt.

— Kommentár nélkül közvetítették a központi hatalmak jegyzékét, amelyre szövetségeseinkkel teljes egyetértésben fogjuk megadni a választ. Rendkívüli örömmel jelenthetem ki, hogy a szövetségesek mindannyian és

teljesen függetlenül a másiktól, ugyanarra a következtetésekre jutottak.

Majd beszédének során kijelentette Lloyd George, hogy nagyon örül annak, hogy az első választ Franciaország és Oroszország adta. Kétségtelenül nekik van joguk első sorban a szükséges választ megadni, mert az ellenség az ő területükön áll és az ő áldozataik a legnagyobbak.

Olyan férfiu, aki a mostanihoz hasonló borzalmas harcok meghosszabbításáért eleget nélkül a felelősséget magára vállalná, oly bünnel terhelné meg lelkét, amelyet egy oceán sem moshatna le. Viszont az olyan férfiu, aki

kimerültség, vagy kétségbeesés

miatt kérné abbahagyni a küzdelmet

anélkül, hogy a célt, amelyért megkezdődött a küzdelem, elérte volna, a legsúlyosabb következménnyel járó gyávaságot követné el. Ezt a háborút **világcéllért indították** és amíg ezt a világcélt el nem érték, reméli, hogy nem is fogják befejezni.

Nem először történik, hogy Anglia segédkezet nyújt arra, hogy Európát katonai despotizmustól megszabadítsák. Németország, ha a terve úgy kívánta, szívesen jelent meg mindig a békeangyal álarcában. Elődeinket egyszer léprecsalták és ezt egész Európának keservesen meg kellett fizetni. Felhasználta a nyert időt arra, hogy csapatait újabb támadásra szervezze és egész Európát megtámadja.

Ezután így szólt Lloyd George:

Belépni egy konferenciába Németország felhívására a javaslat ismerete nélkül annyit jelentene, mint nyakunk egy hurokba illeszteni, a melynek két vége Németország kezében van.

Visszaemlékezhetünk a despoták egyik legnagyobbikára, aki hogy csapatait új hódításokra reorganizálhassa, az emberiségre apellálva kívánta a vérontás befejezését, a melynek okozásáért ő volt felelős. Elődeinket egyszer már megcsalták, ők maguk is utána keserűen megbánták, mert a nyert időt arra használta fel, hogy csapatait Európa szabadsága ellen még halálosabb támadásra reorganizálja.

Ilyen példák következtében ezt a jegyzéket emlékeink által indokolt nyugtalanság jelentős mértékével vissza kell utasítanunk.

Tudnunk kell tehát, mielőtt ilyen felszólítást fontolóra veszünk, hogy Németország kész-e hozzájárulni ama kizárólagos feltételekhez, amelyek között Európában a béke elérhető és fenttartható.

Teljes helyreállítás (restitution), teljes elégtétel (reparation) és hatóságos garanciák a feltételek, amelyeket követelünk.

Használt-e a kancellár olyan szólásmódot, amely arra mutat, hogy kész ilyen béke elfogadására. Ez a jegyzék és az a beszéd azt igazolják, hogy még nem tanultak meg mások jogának tiszteletére tanító, egyszerű abc.-ét.

Elégtétel nélkül a béke lehetetlen.

Ne feleljenek a németek azért a sok bűnért, amelyet szárazföldön és tengeren emberiségről megfélelmezve elkövettek. Bármennyire vágyunk is mindannyian a békére és bármilyen mélyen iszonyodunk is mindannyian a háborútól, ez a jegyzék és az a beszéd, amelyről itt szólottam,

nem nyújtanak nekünk nagy bátorságot és reményt a tisztességes és tartós békére.

Micsoda reményt nyújt nekünk ez a beszéd arra nézve, hogy e nagy gyötrelem igazi oka, a porosz katonai kaszt fenhéjázó szelleme nem fog ugyanúgy uralkodni, mint valamikor, ha mi most egy békét össze-

kalapálunk. (Tetszés.) Tekintetünk szilárdan arra a célra irányul, amelyért belementünk a háboruba, mert különben a hozott áldozatok hiábavalóak lesznek. A német jegyzék frázisai azokra sujtanak, akik aláírták. A német népet arra akarják csábítani, hogy elviselje a porosz katonai kaszt terveit, a mely mindig azt kívánta, hogy gátat vessen Németország nemzeti léte és szabadsága fejlődésének. A fejlődést, amely a béke ösvényén ment végbe, szívesen láttuk. Amióta azonban Poroszország a katonai kaszt kezébe jutott, rossz szándéku, kevély, fenyegető, szerződéseket tetszés szerint tiszteletben nem tartó szomszéd lett. Egyik szép területet a másik után vette el többi szomszédjaitól. Felhasználta kardcsörtetésre a fegyverét. Minden pillanatban készen volt arra, hogy azt hirdesse, hogy fegyverét használni fogja. Rettenetes botorság volna, ha nem törekednénk arra, hogy ezt a kardcsörtetést Európa utcáin, az ártatlan és békés polgároknak eme nyugtalanítóját, most úgy kezeljük, mint támadókat a nemzetközi jog ellen.

Németország szava, mely Belgiumot kitétte a pusztulásnak, Európát többé nem fogja kielégíteni. Mi hittünk és biztunk benne, de engedett az első kísértésnek és Európát vérözönbe merítette.

Mi várni akarunk, amíg meghalljuk, hogy micsoda feltételeket és biztosítékokat kívánnak a németek;

más és jobb biztosítékok kellene, mint a melyeket oly könnyen megszegtek. Addig helyezzük bizalmunkat inkább egy törhetetlen hadseregbe, mint egy megszegett szóba. Nem hiszem, hogy tanácsos volna bármit is hozzáfűzni egy ilyen meghíváshoz.

Formális válaszukat a szövetségesek a legközelebbi napokban fogják átadni.

A miniszterelnök ezután kijelentette, hogy meggyőződése szerint a kormány újjaalakításának módja a háború szempontjainak a legmegfelelőbb. A háború folyamán a hajózást, amely az ország legfőbb élettere, a szó valódi értelmében államosítani fogják. Annak a reményének ad kifejezést, hogy nemsokára nemcsak terveket terjeszthet elő a meglévő hajópark teljesítőképességének fokozásáról, hanem új hajók építéséről is beszámolhat, amelyekkel pótolni fogják a hajótérvesztéseket.

Lloyd George ezután áttért az élelmezés kérdésére. Fölszólítja az angol nemzetet, hogy úgy ossza el az élelmiszereket, hogy senki ne éhezzen azért, mert más bőségben van. **Határozzák el, hogy a háború idején nemzeti bűjtőt tartanak.** A kormány a nemzeti szolgálat élére **haladéktalanul díktátort fog kinevezni**, aki az általános nemzeti szolgálat polgári és katonai részét fogja vezetni.

Az antant békefeltételei.

Genf, december 20. A Matin értesülése szerint az antant-hatalmak most készítik el a békefeltételeket és karácsony után semlegesek közvetítésével a központi hatalmakhoz juttatják.

A képviselőház és a főrendiház Tiszát választotta meg nádorhelyettesnek.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

A képviselőház szerdai ülése iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. Az ülésterem padsorai és a karzatok zsúfolásig megteltek. Szász Károly alelnök délelőtt tizenegy órakor feszült figyelem között nyitotta meg az ülést. Az elsőemeleti karzaton előkelő hölgyközönség jelent meg. A karzatokon feltűnően sok vidékit lehetett látni, akik Budapestre jöttek, hogy tanui legyenek a történelmi nevezetességű eseménynek, a nádorhelyettes-választásnak.

A választás szavazócédulákkal, titkos szavazás útján történt. A szavazócédulákra ezt nyomtatták: A nádornak a koronázás körüli teendőikben való helyettesítésére megbízottul: gróf Tisza István. Az ellenzék Tisza nevét törli és József főherceget írja helyébe.

A szavazás elrendelése előtt az elnök bejelenti, hogy a Ház naplójából megállapította, hogy a keddi ülésen Szmrecsányi Rakovszky beszéde közben parlamentarís kifejezést használt és ezért *rendreutasítja*.

Ezután megkezdődött a szavazás. Gróf Tisza István miniszterelnök távozott a teremből. A jegyző névszerint szólítja a képviselőket az urna elé. A szavazás háromnegyed tizenkettőig tartott. Közben felfüggesztették az ülést. A szavazatokat a jegyzők össze-számlálták. Fél egy óra után Szász Károly alelnök az ülésterembe lépett, hogy kihirdesse a szavazás eredményét. Az ellenzék zajosán tüntetett József főherceg mellett. Az elnök ezután kihirdette, hogy a leadott 313 szavazat közül

gróf Tisza István 210, József főherceg 103 szavazatot kapott.

Az elnök jelenti, hogy a képviselőház gróf Tiszát választotta meg nádorhelyettesnek. A munkapárt lelkes éljenzéssel fogadta a választás eredményét. Az ellenzék soraiból közbekiáltottak: *Pfuj! Hoch!*

Ezután a koronázási bizottságokat választották meg, majd az interpellációkra került a sor.

Csemez István a rekvirálás ügyében interpellált. Kifogásolja, hogy a rekvirálás aránytalanul történtek. Gróf Batthyányi Tivadar szintén a rekvirálás ügyében interpellál. Rámutat arra, hogy a mezőgazdák-tól nagymennyiségű gabonát vontak el, a rekvirálás nem egyöntetűen és arányosan történt és az élelmiszerek sincsenek arányosan elosztva.

Báró Ghillány Imre földművelésügyi miniszter válaszol az interpellációkra. Rámutat arra, hogy a termés biztosítva van. A rekvirálás a katonaság és a polgári lakosság élelmezésének biztosítására történt. Ha a rekvirált mennyiségben főlöslleg mutatkoznak, azt aránylagosan vissza fogják juttatni azokhoz, akiktől elvették.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Schmidt Károly a mezőgazdasági felmentések tárgyában intéz interpellációt a kormányhoz. Rámutat arra, hogy akik Erdélyben mezőgazdasággal foglalkoztak, azokat az ellenség betörése után behívták. Most az ellenséget már kivertük Erdélyből, kéri, hogy a miniszter sürgősen intézkedjék a me-

zőgazdasági munkások újabb felmentése tárgyában.

Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter kijelenti, hogy nyomban a román betörés után érintkezésbe lépett az illetékes tényezőkkel ebben a tárgyban, mivel jól tudja, hogy az országnak milyen fontos érdekei fűződnek a mezőgazdasági munkákhoz. Szukcesszive már történtek is szabadságolások ott, ahova a lakosság visszatérhetett. Épen tegnap kapott értesítést arról, hogy rövid idő alatt egész Erdély területére visszatérhet a lakosság és akkor visszaengedik polgári foglalkozásukba azokat, akik mezőgazdasággal foglalkoznak.

A Ház a honvédelmi miniszter választását tudomásul vette.

A főrendiház délután 4 órakor báró Jósika Samu elnöklésével ülést tartott. Radvánszky Béla előadó felolvassa a hitlevélettervezetet. Gróf Hadik János szólal fel, aki a címet kifogásolja. Balthazár Dezső püspök a javaslatot elfogadja. Gróf Széchenyi Aladár szerint a hitlevelet olyképen kellett volna megszerkeszteni, hogy az 1867 óta előállott alkotmányjogi különbözet kitűnjék belőle.

Gróf Tisza István miniszterelnök rámutat arra, hogy Ausztria és Magyarország elválaszthatatlan közössége folytán a király minden uralkodó tényénél a császári és királyi címét is használja. Az ország alkotmányát, mint magyar király erősíti meg és ez kitűnik a hitlevélből. A cím kérdését később rendezhetjük, de most az osztrák felelős kormány hiánya a rendezést lehetetlené teszi.

A főrendiház ezután elfogadta a hitlevélettervezetet és rátértek a nádorválasztásra. Gróf Hadik János sérelmesnek találja és kifogásolja, hogy a főrendiház a választástól el van ütve és nem vehet aktív részt a nádorválasztásban. Kifejté, hogy Deák Ferenc szavaiból és írásaiból kitűnik, hogy nem okvetlenül a miniszterelnököt kell nádorhelyettesnek megválasztani. A néphangulat nincs Tisza mellett, hanem József főherceggel kívánja betölteni a nádori méltóságot, aki a háború eleje óta a nép között él, míg Tisza a parlamentben erőszakoskodik.

Gróf Tisza István kijelenti, hogy a vita személyeskedő részétől távartja magát: vissza kell azonban utasítania azt a felfogást, amely szerint Deák Ferenc szavaiba bele akarják magyarázni, hogy a miniszterelnök nem lehet nádorhelyettes. Tiltakoznia kell továbbá az ellen, mintha a főrendiház nem vehetne részt a nádorválasztásban. Módjában van elfogadni, vagy elutasítani a képviselőház választását és módjában van elhatározni, hogy a képviselőházzal együttesen választja meg a nádorhelyetteset.

Gróf Ráday Gedeon azt fejtegeti, hogy Tiszát nem mint miniszterelnököt, hanem mint egyént választják meg. (Helyeslés.) Plósz Sándor és Fiata Pál helyeslik Tisza megválasztását.

Gróf Hadik János válaszolt a miniszterelnök beszédére. Szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a képviselőházban olyan több-

ség választotta meg, amelyet korrupcióval hoztak össze, mint az közismert dolog.

Gróf Tisza kijelenti, hogy ezt a szokatlan, izléstelen és parlamentarís kirohanást vissza kell utasítania.

Az elnök a vitát ezután bezárta. A főrendiház nagy többséggel csatlakozott a képviselőház választásához és gróf Tisza István miniszterelnököt választotta meg nádorhelyettesnek. Amikor az elnök kihirdette a választás eredményét, a főrendek általános éljenzéssel vették tudomásul.

A Vörös Kereszt választmányi ülése.

— A választmány a Vörös Kereszt ellen vezetett vizsgálat iratait kéri a polgármestertől. — A főtítkárra lemondása. —

(Saját tudósítónktól.) A Vörös Kereszt szegedi választmánya szerdán délután ülést tartott. Özv. lovag Worzsikovszky Károlyné elnökölt, aki bejelentette, hogy az előző két ülés jegyzőkönyve még mindig nem készült el és így azokat felolvasni nem lehet. Ezért a választmány elnézését kéri. Közli, hogy dr. Lugosi Döme, az egyesület szegedi főtítkára december 12-én benyújtotta lemondását. Kéri a lemondólevelét felolvasását. Kiss Ödön titkár felolvassa a lemondólevelet, a mely egész terjedelmében itt következik:

Mélyen tisztelt Választmány! Azon néhez időkben ajánlottam fel szolgálataimat a mélyen tisztelt választmánynak, amikor súlyos terhek és kötelezettségek hárultak a Vöröskeresztre s munkabírásom teljességét hoztam áldozatul a szent célnak, amelynek érdekében a Vörös-Kereszt munkásságot fejtett ki. Ezen idők elmúltak már s én úgy vélem, tovább már nincs szüksége a szegedi Vörös-Kereszt választmánynak munkásságomra. Nem hiúságból ajánlottam fel szolgálataimat s a választmány kitüntető bizalma, hogy előbb titkárrá, majd főtítkárrá választott, csak megerősítik bennem azt a hitet, hogy köteleltségemet, melyet önként vállaltam, hiven teljesítettem.

Az idők változásával kénytelen voltam belátni, hogy a szegedi Vörös-Kereszt Egyesület tisztikarát és választmányát már kevésbé érdeklik a jótékony és emberszeretettel ügvei oly mértékben, mint a nagy világháború kitörése alkalmával s tevékenységét a látszat szerint inkább az ünnepies, mint benső hangulat tartja fogva. Nem fölfelé való főrekvéseket, hanem vigasztalást és nyomorenyhítést, könnytetőrlést akartam a Vörös-Keresztnél még a béke-munkájában is látni s szívemnek az volt a vágya, hogy a Vörös-Kereszt végtelen emberi szeretettel öleljen magához mindenkit, aki a szeretetre oly nagyon rászorult. Ezt nem találtam, e helyett még elszomorítóan tapasztaltam, hogy abban a munkában, amelyet magamra vállaltam, nem volt senki, aki segítene, még a tisztikar tagjai közül sem. Igen gyakran kellett túllépnem a titkári hatáskört, hogy a jó ügy fönnakadást ne szenvedjen s gyakran kénytelen voltam bürokratikus utasításoknak engedni, amit különben kizár az egyesület szervezetének szelleme.

Ezen súlyos indokok alapján visszaadom főtítkári megbízatásomat s ezen állásomról illetve tisztségemről lemondok. Ami csekély erőmtől telik, a jövőben is a Vörös-Kereszt rendelkezésére fog állani s úgy vélem, hogy az, aki a Vörös-Keresztnél dolgozni akar, dolgozhat anélkül, hogy főtítkárra legyen. Megkülönböztetett tisztelettel dr. Lugosi Döme főtítkárra.

Worzsikovszky Károlyné jelenti, hogy a lemondó főtítkárra az utóbbi időben hanyagul végezte köteleltségeit. Valami különös,

minden dologtól tartózkodó magaviseletet tanusított. Kéri a választmány döntését, elfogadja-e a lemondást, vagy sem. A maga részéről úgy tartja, hogy a főtitkárnak közgyűlésig helyén kellene maradnia. Fel kellene kérni, hogy legalább a jelentést készítse el, a közgyűlés számára.

Weiner Miksa indítványozza, hogy a választmány kérje föl dr. Lugosi Dömét tisztsége további viselésére.

Rósa Béla: A felolvasott lemondó-levelemben a főtitkár megvádolja a tisztikart, hogy nem támogatta munkájában. Ezt a leghatározottabban *visszautasítja*, annál is inkább, mert a főtitkárnak kellett volna a vezetőséget támogatni munkájában. Ő sohasem emelt panaszt a főtitkár ellen, holott az nem segített neki.

Worzsikowszky Károlyné: A főtitkár az utóbbi időben egyáltalán nem akart dolgozni. Talán most nem is kellene betölteni a főtitkári állást, Kiss Ödön titkár majd helyettesíteni fogja. Jelenti, hogy az idei karácsonykor ép úgy, mint a múltban, kiosztják az 1000 koronás alapítvány kamatait a katonák közt. A kamat 60 korona. a választmány ennek kiosztásával Bartuska Miksánét, Ringhoffer Lajosnét és dr. Eisenstein Jakabot bizta meg.

Worzsikowszky Károlyné: A lapokból értesültem, hogy az a vizsgálat, amely az egyesület tisztikara ellen, a választmány kérésére megindult, befejezést nyert. A polgármester ur a jegyzőkönyveket a központhoz akarja egyenesen felküldeni. Kéri a választmány határozatát, hogy hozzájárul-e az iratoknak egyenesen a központhoz való felterjesztéséhez, vagy kikéri előbb a választmány a polgármestertől, hogy maga is határozasson.

Obláth Lipót: Nem helyes, hogy a befejezett vizsgálat iratait nem terjesztik a választmány elé. Kérje fel a választmány a polgármestert, hogy mielőtt az iratokat felterjesztené a központhoz, adja át a választmánynak.

Bokor Adolf szerint a választmány maga kérte a vizsgálat elrendelését, tehát a vizsgálat iratainak is a választmány elé kell kerülni.

Worzsikowszky Károlyné: Tudtommal nincsenek nagy hibák. Ha voltak is kisebbek, nem kell olyan nagyon, nagyon...

Bartuska Miksáné: A közvéleményt meg kell nyugtatni végre. Vádak hangzanak mindenfelől. Ezeknek mibenállását ismernie kell a választmánynak is. Ha már ismerjük az ügyet, a lapok útján közölni kell az eredményt, ha pénzbe kerül is az egyesületnek.

Lendvay Sándor: A tárgyalások az ülés megnyitása óta olyan rapszódikusan folynak, hogy így nem mehet tovább. A választmány eddig alig hozott valami határozatot. A főtitkár megvádolja a tisztikart lemondó-leveleiben. Nos, a választmánynak a lemondást el kell fogadni, de azzal, hogy a tisztikar tiltakozik a főtitkár meggyanúsítása ellen, hogy nem támogatta munkájában. Ezt energikusan vissza kell utasítani.

A választmány így is határozott.

Lendvay Sándor: A méltóságos elnöknő felemlítette, hogy a lapokból értesült, hogy a Vörös-Kereszt ügyében vezetett vizsgálatot befejezték. Nagyon helyes a kegyelmes asszony felszólalása, hogy a közvéleményt minden irányban meg kell nyugtatni. Be kell bizonyítani a közvéleménynek, hogy semmi nem történt. Minden misztikus dolognak végét kell vetni, amelyek csak ártanak az egyesületnek. Obláth álláspontján van. A választmánynak ki kell mondani, hogy kívánja az iratok kiadását. Irjon át a választmány a polgármesternek, hogy sziveskedjék a befejezett vizsgálat iratait átküldeni a választmánynak és a választmány határoz majd, hogy milyen intézkedést tartónak.

A választmány az indítványt egyhangúlag elfogadta, amivel az ülés véget ért.

A 18-24 évesek ujasorozása és a fölmentettek ellenőrzése

(Saját tudósítónktól.) Jelentette már a Délmagyarország, hogy a honvédelmi miniszter a 18-24 éves népfölkelők újbóli összeírását és ujasorozását elrendelte. A rendelet, amely Szegedre is megérkezett, a hivatalos lap szerdai számában jelent meg. A népfölkelésre kötelezettek összeírását december 28-áig be kell fejezni. A bemutató pótszemléket 1917 január 8-ától legfeljebb január 20-áig terjedő időben tartják meg. Rendeletet közöl a hivatalos lap a tényleges szolgálat alól fölmentettek ellenőrzéséről is.

A nagyfontosságú rendeletek főbb intézkedéseit itt ismertetjük:

Az 1892. évtől 1898. évig bezárólag terjedő időben született összes népfölkelésre kötelezettek, akik jelenleg a közös hadseregben, haditengerészetnél, honvédségnél vagy esendőségnél nem szolgálnak — tekintettel arra, hogy a sorozáskor vagy a szemlén alkalmatlanoknak találtattak, vagy alkalmasságuk folytán bevonultak és később a tényleges szolgálatból alkalmatlanságuk miatt elbocsátattak, valamint tekintet nélkül arra, vajjon az illető egyének magyar, illetőleg osztrák állampolgárok, bosznia-hercegovina-tartományi illetőségűek-e, vagy olyanok, akik magukat idegen állampolgárnak vallják, de ezt okmányilag igazolni nem képesek, nemkülönben a fent említett születési évfolyamokhoz tartozó és a népfölkelési tényleges szolgálat alól akár meghatározott, akár bizonytalan időre felmentett vagy a népfölkelési bemutató szemlén való megjelenés alól foglalkozásuk vagy foglalkozásuk alapján eddig felmentett, összes népfölkelésre kötelezettek, valamint jogcímük igazolása végett az összes fölmentett népfölkelésre kötelezettek, tehát a felmentett volt tisztek is; mindazon 1865-1898. évi születésű népfölkelésre kötelezettek, akik az eddig elrendelt népfölkelési bemutató vagy utóbemutató szemlén, illetőleg pótszemlén megjelenni tartoztak, de ebbeli kötelezettségüknek eleget nem tettek, haladéktalanul felhívandók, hogy összeírásuk végett a városi hatóságnál jelentkezzenek.

A népfölkelési bemutató pótszemlén az alább felsoroltak kivételével mindenkinek meg kell jelenni, tehát azon népfölkelésre kötelezettek is, kik a pénzügyőrségnél, a vasútnál és a vasutak bármiféle szolgálatában, gyárában, üzemében, a posta- és távírdaintézeteknél, bármely hajózási hatóságnál, hajózási vállalatnál vagy az ezekhez tartozó gyárakban és műhelyekben, a kőszénbánya munkásosztagokban s végül a határrendőrségnél alkalmazva vannak, ezeken kívül még a személyes hadiszolgálatra kirendeltetteknek és az orvosoknak is.

Nem tartoznak megjelenni a népfölkelési bemutató szemlén: a) a nyilvánvalóan alkalmatlanok, vagyis azok, akik a következő foglalkozások valamelyikében szenvednek: egyik láb vagy kéz hiánya; mindkét szem vaksága, siketnémaság; hülyeség, biróilag kimondott tébolyodottság, örültség vagy gyengeelméjűség; b) az egyéb elmebeteg; c) akik annak idején a sorozáskor törlendőnek osztályoztattak; d) akik már valamely előző szemlén alkalmasnak találtattak és a népfölkelési tényleges szolgálat alól már eddig névszerint felmentve voltak. e) a bevett és a törvényesen elismert vallásfelekezetek felszentelt, illetőleg felavatott (tényleg hivattászerűen alkalmazott) lelkészei és papi jellegű tanárai, f) a nyugdíjas és szolgálaton kívüli viszonyban levő katonai és honvéd havidíjasok; g) a rokkantak házában ellátásában levő, rokkantsági nyugdíjjal ellátott katonai vagy honvéd egyének, akár nyertek a rokkantak házában elhelyezést, akár saját otthonukban laknak; h) akik a hadsereg, honvédség, vagy esendőség kötelékéből ka-

tonai (honvéd) felülvizsgálat után 1916 november 30-ika után boesáttattak el.

Sem az összeírás, sem pedig a szemlére nem tartoznak jelentkezni: a tartalékos, a szolgálaton kívüli viszonyban lévő és a nyugdíjas katonai havidíjasok, amennyiben katonai rangjukat megtartották.

A népfölkelésre kötelezettek összeírását legkésőbb december 28-áig be kell fejezni.

A népfölkelési bemutató pótszemlék 1917. január 8-tól legfeljebb január 20-ig terjedő időben a szükséghez képest vasárnap is a sorozójárások sorozási székhelyein, vegyes bizottság előtt tartatnak meg.

A bevonulás határidejéről hirdetmény vagy behívójegy útján később fognak intézkedni.

(A fölmentettek ellenőrzése.)

Mint hogy igen valószínű, hogy a népfölkelési tényleges szolgálat alól történt felmentés jogcíme sok népfölkelésre kötelezettél időközben megszűnt és további felmentésnek helye nincs: a jelentkezett felmentett népfölkelésre kötelezettek igazolni kötelesek, vajjon még mindig azon viszonyok között vannak-e, amelyek a felmentést indokoltá teszik. A közszolgálatban alkalmazottak, valamint az önálló mezőgazdák, föld- és szőlőbirtokosok és azok alkalmazottai, akik összeírás végett ugyancsak jelentkezni tartoznak, jogcímük fennállását csupán a népfölkelési igazolványi lapjuk hátlapjára vezetett záradékolással tartoznak igazolni. Akinek fölmentési jogcíme megszűnt, azonnal bevonulni tartozik.

A szegedi katonai ügyosztály a rendelet kézhezvétele után a szükséges előkészítő munkálatokat azonnal megkezdte. Az erre vonatkozó hirdetmény a legközelebbi napokban megjelenik.

Telefon 872.

URÁNIA

Magy. Tudományos Színház

Telefon 872.

**Csütörtökön,
december 21-én**

Fern Andra

második filmje az idei szezonban

Ha a szívek megszólalnak.

Dráma 5 felvonásban.

**A bájos művész
megható új szerepe.**

Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

Gyermekjegyek csak az első előadásra érvényesek.

HIREK

0000

Ketten vannak, de egy beszél.

Mókusom, kérlek szeretném az esztendőt csöndben és teljes családi harmoniában befejezni. Nefeszítsda hurr, mert eltalál pattanni. Igyekezzél megelégedni azzal, ami van és ne kíváncsi a lehetetlent. Tudd meg szentem, hogy az idén nem számíthatsz különleges karácsonyi ajándékokra. Perzsián kabátot kaptál, préméd több van, mint Elkánnak, az ékszerleidet már nem is tudod egyszerre elhelyezni lengének éppen nem mondható természetesen és a tüziük csillogásától már nem tud érvényesülni a szemed csillogása. Új fogsort is kaptál, a Tizian-parokádnak egyhamar nem igen akad párja, bársony, selyemruhád, meg kosztümöd annyi van, hogy egy elsőrendű női dívatterem egy hónap alatt sem tudná kiárusítani, fél rövid és magaszáru cipőidnek se szeri se száma, egyszóval semmiben sem szenvedsz hiányt. De hogy farknak ne tarthass, adok karácsonyi ajándék megváltás címén 5000 koronát. Azt vehetsz rajta, amit akarsz. Kevés? Mindjárt gondoltam. No és mennyi kellene? Eltörött a hegedűd, nem akarsz szólani. Tudhatnád már életem reménye, hogy ha teljesen is megereszted a könnyesatornáidat, engem nem tudsz megindítani. Mert én vagyok a köszívü ember, akiről már regényt is írt a Koszorus, vagy klasszikus író, ahogy ti interlektuellek mondani szoktátok. Nézd, gilice párom, minden jótékonsági törekvésedet elősegítem. Hozok jegyet a szegedi szegények javát szolgáló koncertekre, holnapra is megváltottam már a páholyjegyet a szinfonikus hangversenyre, megengedem, hogy ne csak mindig te ruházkodj, hanem másokat is felruházzál, de van egy bizonyos határ, amit nem lehet, nem szabad átlépni. Elnézem neked, hogy minden lében kanál vagy, hogy tulságosan is erőt vett rajtad a szereplési viszketeg, hogy öntudatos nőnek nevezd magad, ha a trón számolya elé sürgönyt mensesztes elvarátrnőiddel együtt, de az ellen már protestálok, ha szabadjára akarod eresztetni a nagyzási hóbortjaidat. Minek neked billiárd? Igen, igen, megláttad a „művésznőt“ a Kassaban billiárdozni és most te is üzni akarod ezt a testgyakorlatot. Még most sem tudod bűm, bánatom tanyája, hogy amit szabad a „művésznők“-nek, azt nem szabad a bovlinak. A „művésznők“-nek szabad művésznőknek lenni, ha a művészet hiányzik is belőlük, szabad énekelniök hang nélkül, szabad szabadjára eresztetni az adakozó kedvüket és szabad péntek, szabad szombat, szabad szapanozni. De neked nem szabad sirnod, ha nevetni van okod, nem szabad 10.000 koronát óhajtanod, amikor én, igazán megerőltetve magam, 5000 koronát voltam hajlandó adni és nem szabad mindent meglátnod és ha meglátsz valamit, annak az utánzására töre-

kedni. A szeretet ünnepe előtt szeretettel kérlek, hogy ha már kíváncsi is a Felebaráti szövetség által megígért cukrot, ne kíváncsi azt, hogy erőn felül teljesítem képtelen óhajaidat. Tanulj tőlem, aki mindig megelégedtem azzal, amim volt és aki megelégszem azzal, amim van. Látod euncus, én veled is megelégszem...

— **Időjárás.** Tulnyomóan száraz, hideg idő várható.

SÜRGÖNYPROGNOZIS: Száraz, hideg.

— **Az új osztrák kormány még nem alakult meg.** Budapestről jelentik: A képviselőházba érkezett hírek szerint Spitzmüller designált osztrák miniszterelnök kormányalakítási fáradozásai elé akadályok tornyosultak Spitzmüller kededn már vissza is akarta adni megbízatását a királynak, de utóbb ezt a szándékát megmástitotta, mert reméli, hogy új alapon sikerül megegyezni a pártok vezetőivel és megalakíthatja kabinetjét.

— **A törvényhatóságok felség feliratait és emléklapjait.** A belügyminiszter szerdán körrendeletben értesítette a várost, hogy abból az alkalmából, hogy a törvényhatóságok feliratban üdvözlik a királyt, az emléklapok elkészítésénél vegyék igénybe az Iparművészeti Társulat közreműködését, amely elsőrendű művészi kivitelű és magyar stíli emléklapok készítésénél a legnagyobb készséggel közreműködik. Rendkívül örvendetes, hogy a művészettel már hivatalos körökben is foglalkoznak, ha egyelőre csak a legmagasabb helyen is.

— **Pénzügyőrök segítenek a rekvirálásnál.** A város belterületén vasárnap megkezdett rekvirálással elég jól haladnak, mégsem valószínű, hogy a munka karácsony előtt befejezést nyerjen. A polgármester szerda este 7 órára értekezletre hívta össze a rekvirálókat, akiknek az eddigi tapasztalatok alapján utasításokat adott a homályos pontokra nézve. Így utasítást kaptak a rekvirálók arra is, hogy a 180—240 gramm napi adag közti különbségeket tiltsák be ugyan, de beszállításukat a légközelebbi értesítésig ne rendeljék el. A polgármester értesít bennünket arról, hogy egy uri-családnál 240 kilogramm lisztet találtak a rekvirálók és megtalálták ezenkívül a lisztkönyvet is. A tulajdonos megtagadta úgy a liszt, mint a lisztkönyv kiadását. A rekviráló azonnal jelentést tett az esetről a polgármesternek, aki haladéktalanul rendőroket küldött a házhoz és a lisztet elkoboztatta. A kihágási bíróságon ezzel egyidejűleg megindult a kihágási eljárás az illető ur ellen. — Báró Kürthy Lajos, az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke szerdán rendeletben tudatta a polgármesterrel, hogy a rekvirálásnál a pénzügyőröket is felhasználhatja a törvényhatóság, ha arra szükség van. A polgármester azonnal átírt a pénzügyigazgatóságához és a pénzügyőröknek a rekviráláshoz való kirendelését kérte. A pénzügyőrök fogják majd az ellenőrzés munkáját végezni.

— **Ajánlat a város hadikölcsönjegyzésének lombardirozására.** A Szegedi Népbank mint Szövetkezet részéről Valihora István igazgató kedden benyújtotta dr. Somogyi

Szilveszter polgármesterhez az Országos Központi Hitelszövetkezet ajánlatát a város ötödik hadikölcsönének jegyzésére, valamint az egész 12 milliós hadikölcsön lombardirozására. Valihora István tudvalevőleg felszólalt a város decemberi közgyűlésén, hogy a város felülfizeti a pénzpiacra ma szokásos lombard-kamatlábát, amikor öt százalékot fizet a lombardkölcsön után. Ez a bank tényleg négy és fél százalékos kamattal hajlandó a lombardirozást elvállalni. Az ajánlattal a csütörtöki tanácsülésen foglalkozik a tanács.

— **A javadalmi bizottság ülése.** A javadalmi bizottság szerdán délután Balogh Károly elnöklésével ülést tartott. Az ülésen a pénzügyi tanácsos a város novemberi jövedelmeiről készített jelentését ismertette. E szerint az 1915-ik évi november hó 156.415 korona 72 filléres bevételével szemben ez év novemberének jövedelme 101.838 korona 90 fillér volt, tehát 54.576 korona 82 fillérrel kevesebb, mint tavaly volt. Az egyes jövedelmi ágakban befolyt novemberben: állami boritaladóban és fogyasztási adóban 26.646 K 11 fillér, városi fogyasztási adóban 7.739 korona 24 fillér, közevetvásban 120.60 korona 55 fillér, hidvásban 5040 korona 94 fillér, helypénzdíjban 8322 korona 02 fillér, vágóhídi díjban 11.889 korona 59 fillér, vízdíjban 13.915 korona 67 fillér és a városi fürdő díjtételeiből 6828 korona 90 fillér. Az 54.576 korona 82 filléres jövedelemcsökkenés az összes javadalmi ágakból állt elő. A bizottság a jelentést tudomásul vette.

— **A kereskedők és iparosok karácsonyi segélyakciója.** Szeged iparos és kereskedő társadalma mind szélesebb rétegekben érzi át annak az akciónak szükségességét és nemes intencióit, amely a nélkülöző iparos és kereskedő családok karácsonyi segélyezését tűzte ki célul. Szívesen regisztráljuk ma is az újabb beérkezett adományokat s helyt adunk a kezdeményezőknél azon kérelmének, hogy akik még az alap növeléséhez adománnyal kívánnak hozzájárulni, szíveskedjenek a segélyösszeget vagy a kamarához, vagy az ipartestülethez lehetőleg a mai napon eljuttatni. Az újabb adakozók a következők: Wagner Gusztáv 200, Hutter és Ferencsevits 200, Holtzer S. és Fiai 100, Hodács János és Fiai 100, Rózsa Ernő 100, Glöckner József 50, Központi tejesarnok 50, Winkler Testvérek 200, Kohn M. és Társa 50, Szegedi Hitelbank 50, Beregi Lajos 50, Winternitz Márton 50, Schwartz E. és Fia 40, Vinter A. és Társa 30, Müller János borkereskedő 25, Vénig Gyula 20, Nátli József 20, Benedek Imre szijgyártó 20, Benedek Pál 20, dr. Biedl Samu 20, Grasseli László 20, Eisner Ignác 10, Imri János 10, Zimonyi István 10, Metzger Péter 10, Körmeny Máttyás 5, Papp Mihály 4 korona. Ugy a kamara, mint az ipartestület segélyező bizottságai már megkezdtek a működésüket s az a törekvésük, hogy lehetőleg még az ünnepek előtt szétosszák a segélyeket, melyek előreláthatólag családonként 20—50 koronáig fognak terjedni. A tárgyalás alá kerülő segélykérelmek száma ma már het százon fölé emelkedett.

— **Hatezer koronát lopott egy 46-os katona** Beller Sándor rókusai iparoshoz szerdán délután egy 46-os katona kopogtatott be. Elmondta, hogy a harcterről jött és Bellernek

Abonyi Mihály

ezelőtt Holtzer és Abonyi

≡ Széchenyi-tér 2. ≡

Ajánlja a most érkezett legújabb férfi és fiu téli kabát és Raglánjait.

Férfi-, és fiu-gyermek-öltöngyeit, azon-
:-: kívül szörme Mikádóit. :-:

harctéren tartózkodó fiától hozott üzenetet. Bellerék természetesen nagy örömmel fogadták a híreket, majd pár percre eltávoztak a szobából, hogy némi harapnivalóval kínálják meg a messzi utról jött embert. Az ismeretlen katona ezt a kedvező alkalmat arra használta fel, hogy kifeszítse a bezárt szekrényt és kivége onnan Bellerék 6000 koronás takarékkönyvét. Ezután maga is rögtön elhagyta a házat. Az udvaron találkozott a cseléddel, akinek azt mondta, most nem ér rá tovább maradni, de legközelebb ismét el fog jönni. A lopást Beller Sándor fedezte fel, aki a szobába visszatérve látta, hogy a katona már nincs ott és a szekrény ajtaja tárva-nyitva van. Azonnal a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett az ismeretlen katona ellen. A rendőrség a bankban, amely a betétet kezelte, azt az értesítést kapta, hogy a katona már felvette az egész összeget. Most nyomozzák a tolvaj katonát.

— **Beszüntették a székesfehérvári gázgyár üzemét.** A Székesfehérvár és Vidéke irja: Amivel hetek óta fenyegeti a gázgyár Székesfehérvár közönségét, bekövetkezett. A gázgyár szénhiány miatt beszüntette üzemét és azzal igen sokakat kimos helyzetbe döntött. Egyelőre nincs is kilátás arra, hogy rövidesen megszüntesse a gyár a szénhiányt. A városi hatóság táviratilag kért sürgős intézkedést a kereskedelmi kormánytól és a bécsi vasutintézőségtől.

— **Halálozás.** Kedden este fél tíz órakor négy heti szenvedés után meghalt *Kertész Ferenc* városi vámfelügyelő. Kertész 68 évet élt és 43 év óta állott a város szolgálatában. Hosszas szolgálata közben mindig pontosság jellemezte. A város egyik legrégebbi tisztviselőjét vesztette el benne. Temetése csütörtökön

délután 3 órakor lesz a Lechner-tér 4. számú gyászszobából.

— **Adomány.** Nagy Sándor csendőrmester 8.50 koronát küldött hozzánk a harctérről az erdélyi menekültek részére. A pénzt a városi pénztárba befizetjük.

— **Százezer korona Szegedfalvára.** A szegedi bőripari szövetkezet pár hét előtt 600 koronát szavazott meg Szegedfalva céljaira. A pénzt szerdán átadták dr. *Somogyi Szilveszter* polgármesternek. A Szegedfalva céljaira összegyűlt összeg ezzel meghaladja a 100.000 koronát.

— **Az erdélyi menekültek karácsonya** A város karácsony szombatján délután 4 órakor karácsonyfát állít fel a közgyűlési teremben a Szegeden tartózkodó erdélyi menekültek részére. A menekültek karácsonyfájára olyan ajándékokat vásárolnak, amilyenekkel a menekültek mai viszonyaik között nem tudnának gyermekeiknek kedveskedni. Erre a célra 1500 korona áll a város rendelkezésére.

— **A kötött áruk bejelentése.** A kötött áruk bejelentési határidejét elhalasztották január 11-ig, amikor a január 1-én meglévő készleteket kell bejelenteni.

— **A cigányzenészek köszönete.** A szegedi cigányzenészek köszönetüket fejezték ki a hatóságnak, közönségnek és a sajtónak azért a támogatásért, amelyben a zenetiltalom ideje alatt részesítették.

— **Károly király arcképe.** Az Országos Hadsegélyző Hivatal értesítette a város hatóságát, hogy a legközelebbi napokban forgalomba hozza IV. Károly királynak művészi kivitelű arcképét. Az árusítás tiszta jövedelmét a hadiözvegyek és hadiárvaik segélyezésére fordítja a hadsegélyző hivatal, amely kéri a törvényhatóságokat és testületeket, hogy a király arcképét tőle szerezzék be.

— **A régi cukorutalványok beváltása.** Azokat a régi cukorutalványokat, amelyeket eddig nem váltottak be, a Délvidéki Fogyasztási Szövetkezet karácsonyig beváltja, bármely kereskedő nevére vannak is az utalványok kiállítva. Az új szelvényekre ez a rendelkezés nem vonatkozik. Karácsony után a régi utalványok egyszer és mindenkorra érvényüket veszítik.

— **A Szegedi Kereskedelmi és Iparbanknál az V-ik magyar hadikölcsönre Lombard kölcsönök nyújthatnak előnyös feltételek mellett.**

— **Hat év helyett négy évi fegyház.** *Lillis János* fényii születésű 26 éves, temesvári lakos *Mészáros József* néven különböző helyekre elszegődött kocsisnak. Mikor már megismerkedett a helyzettel, minden helyén tolvajlásra vetemedett. Így *Frekó Miklós* fényii lakostól 1914 szeptemberében egy lovat és ruhaneműeket, *Vegerser József* zsablyai lakostól ez év januárjában egy lovat, lószerszámokat és ruhaneműeket, *Baja Pável* esenei lakostól két lovat, kocsit, lószerszámokat, subát és ruhaneműeket lopott el. A szegedi törvényszék a veszedelmes tolvajt, aki már több ízben volt büntetve különböző büncselekményéért, hat évi fegyházra ítélte. A szegedi tábla szerdán ezt az ítéletet négy évi fegyházra szállította le.

— **Jegyezzünk hadikölcsönt a Szegedi Hitelbank R.-T.-nál, Szeged Kölcsey-utca 11 szám alatt.**

— **Páratlan sikert aratott a szerdai bemutatón** A más férje című hatóságos társadalmi dráma a Korzó-moziban. A darab főszerepét *Henny Porten*, a világhírű, csodaszép filmművésznő játssza olyan elementáris drámai erővel, hogy a nézőközönség vele érez és aggodódik a sorsa iránt. A más férje messze kimagaslik a sablonos társadalmi drámák közül és mindvégig leköti a közönség figyelmét. A darab meséje sem a megszokott mozdírmák meséje, hanem irodalmi nivójú és a rendezés is olyan tökéletes, hogy valósággal frappirozza a nézőt. A kísérő műsor valóban elsőrangú filmjei közül *I. Ferencz József* temetéséről készült felvételek emlitendők. Ez a film van hivatva megboldogult királyunk temetését az utókor számára megörökíteni. Betetőzi a csütörtöki műsort *A vig cimborák* című vigjáték, amely falatrengető nevetést fog kiváltani. Ez a műsor még csak csütörtökön kerül színre.

— **A szegedi katonai nyilvántartó hivatal** tudatja, hogy december 23-án délelőtt 9 órakor a Mars-téren készpénzfizetés mellett a katonai hatóság lovakat vásárol, miért is felhívja a lótartó gazdákat, hogy e napon 4 éven felüli és eladandó lovaikat vezessék elő. A nyilvántartó lappal ellátott lovak is vásárolhatnak. *Katonai ügyosztály.*

Tanuljunk idegen nyelveket a Város nyelviskolában. Telefon 14-11.

Telefon:
Iparbiztonság
455.

KORZÓ MOZI

Igazgató: VAS SANDOR.

Telefon:
Pénztár
11-85.

Csütörtökön

HENNY PORTEN

a csodaszép filmművésznő felléptével

A más férje.

Társadalmi dráma 4 felv.

A vig cimborák.

Vigjáték 3 felvonásban.

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholyülés 1:60, zsölye 1:20, I. hely 1 kor.
II. hely 80 fillér, III. hely 50 fillér.

Pollák Testvérek

férfi és női divatcikkek
legnagyobb raktára. —

„ Legmegbízhatóbb cég. „
Legolcsóbb beszerzési forrás.

Csekonics-u. 6. Széchenyi-tér 17.
Telefon 854. Telefon 855.

Bécsben már várják az antant választát.

Bécs, december 20. Az itteni diplomáciai körökben már várják az antant jegyzékének megérkezését. A hangulat nagyon tartózkodó. Nem lehet tudni, hogy egyszerűen visszautasítják-e a javaslatunkat, vagy kibúvó ajtót hagynak nyitva.

Német lapok az antant magatartásáról.

Berlin, december 20. A *Kreuzzeitung* írja: A fogadtatás, amelyben ellenfeleink a német békeajánlatot részesítik, senkit közülünk, aki nem táplált illuziókat, nem fog meglepni. A *Berliner Tageblatt* Lloyd George beszédéről azt írja, hogy az recept szerint készült. A *Vorwärts* idézi Lloyd George szavait: „Mindenki, aki a háborút könnyelműen meg akarja hosszabbítani, ezért a bűnért magára háritaná a felelősséget.” Ezek a szavak, írja a *Vorwärts*, erős önelitélést tartalmaznak, ha Anglia visszautasítja a közlelési kísérletet. A párisi, pétervári és londoni miniszteri beszédek után már nem nézünk olyan feszült érdeklődéssel a formális válasz elé.

Lloyd George lapja a békefeltételeket kéri.

London, december 20. A *Westminster Gazette* írja vezércikkében:

Az a nézetünk, hogy a szövetségeseknek a központi hatalmak békejavaslatára bármily legyen is annak indító oka, vagy szándéka, válaszolniuk kell, mert oly háborúban állunk, amelyben óriás számú emberélet van kockán. Ki kell azonban jelentenünk, hogy a békejavaslat pozitív eredményére való kilátások, ha az a javaslat, mint hire jár, nem tartalmaz többet, mint Bethmann-Hollweg beszéde a birodalmi gyűlésen, rendkívül csekélyek. Németország azzal dicsekszik, hogy megtette az első lépést és el akarja hitetni, hogy fényes katonai helyzete és kilátásai ellenére az emberiség szempontjából hajlandó oly javaslatot tenni, amely alkalmas alapot szolgáltat a tisztességes béke számára. Ha Németországnak ez a szándéka komoly, úgy nyilván kötelessége, hogy egy vázlatot terjesszen elő, amely legalább nagy körvonalakban körülírja, hogy mit akar javasolni a béke elérése miatt. Ha Németország ezt megtagadja, akkor kénytelenek vagyunk föltételezni, hogy ajánlata csak egy gesztus volt, arra számítva, hogy saját országában és a semlegeseknél hatást keltsen, de nem volt komoly kísérlet e nagy háború befejezésére. A központi hatalmak, amelyek azzal dicsekednek, hogy megtették az első lépést, őszinteségüket csak azzal bizonyítják be, ha leleplezik céljaikat.

Brailát feladják

Berlin, december 20. A *Lokalanzeiger* jelenti Malmöből: Az orosz és román sereg megkezdte rendezett visszavonulását Galac irányában a Szereth felé, ahol „végleg” föltartóztathatja az ellenséget. Erdélyi Oláhországban erős ellenséges csapatok Braila felé tartanak. Az oroszok és románok nem védik Brailát. Valószínű, hogy az ellenség Brailánál is át akar kelni a Dunán. Dobrudzsában az oroszok heves harcok után Tulcea felé vonulnak vissza.

Moldovából is vissza kell vonulni a románoknak

Szófia, december 20. Az ellenség a Ploesti és Buzeu közti utvonalon nagy és friss csapatrészeket vett föl, amelyeket azonban csak arra használ, hogy a centrumban és Mackensen seregének jobbszárnyán a gyors visszavonulást utóvédharcokkal fődözze. — Többnapos elkeseredett harcokban a szövetséges seregek nyomása föllükkeredett és Buzeutól északra sikerült áttörni az ellenséges frontot. Az ellenség a Buzeu folyótól északra hátrál, az orosz sereg kénytelen menekülni Dobrudzsából. A szövetséges csapatoknak a Focsanitól délre eső síkságon való megjelenése az ellenséget gyors visszavonulásra kényszeríti a moldvai Kárpátokból és az Ojtozi-szorostól délre. Valószínű, hogy az eddig mozdulatlan moldvai front is megmozdul s az ellenség kénytelen lesz visszavonulásának természetes útjáról letérni, hogy a meglepetéseket elkerülje.

A cár nem fogadja a román királyt.

Hamburg, december 20. A *Hamburger Fremdenblatt* kapja közvetett uton Londonból a következő hírt: *Berthelot* tábornok, aki a bukaresti visszavonulást vezette, *visszahívását kérte Franciaországba*. A román vezérkarhoz vezényelt angol tisztek már *legnagyobb részben elutaztak*. Alexejev orosz tábornok a román királlyal *Jassiban hosszabb beszélgetést folytatott a román hadsereg katonai helyzetéről*. A tábornok megbízást kapott, hogy a beszélgetésről jelentést tegyen a cárnak, mert a cár *magá egyelőre nem fogadhatja a román királyt*.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

0000

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: Bérletszünetben jótékonycélu Symphonikus hangverseny a katona árvák karácsonyára.
PÉNTEK: Először. A csokoládé katona. Operett. Páratlan, egyharmados.
SZOMBAT: Másodszer. A csokoládé katona. Páros, kétharmados.
VIASARNAP D. U.: Hannele. Alomjáték.
HÉTFŐ D. U.: Jánosvitéz. Daljáték.
HÉTFŐN ESTE: Bérletszünetben. Három a kislány. Énekes játék.
KEDD D. U.: Elnémult harangok. Színjáték.
KEDD ESTE: Bérletszünetben. Mágus Miska. Operett.

Csokoládé katona. A színházi iroda jelenti: Strauss világhírű operettjének pénteki bemutatójára máris rendkívüli érdeklődés mutatkozik, ami leginkább igazolja a népszerű operett rendkívüli hírnevét. Az operett mulattató szövege, Strauss bájos zenéje és Gábor Andor szellemes fordítása egyaránt biztosítják az újdonság tartós sikerét. Az operett hírneves valzerjét, melyet már Molnár Ferenc *Farkas* című darabjában játszottak, Déry és Ocskay éneklék. A darab pénteken és szombaton kerül színre.

Szimfonikus hangverseny. Csütörtökön este lesz színházunkban a második jótékony szimfonikus hangverseny a katonai árvák karácsonya javára *Fichtner* Sándor karnagy vezénylete mellett. E hangverseny keretében fellép *Miksa* Ilona énekművész, *Anthes* operaénekes és énektanár kiváló növendéke.

Felelős szerkesztő: Pásztor József.

Kiadótulajdonos: Várnay L.

Valódi AUER-fény gáz

harisnyák, üvegek és égők kapha-

::: **lók kizárólagosan** :::

KOPNY GYULA

auer-fény világítási vállalatánál Szeged,
Kosuth Lajos sugárút 1.

A naggyártézi kútnál. Telefon 463.

A világítás jókban tartása elvállaltatik.

Kitűnő bevásárlási forrás!

Illatos szappanok, illatszerek, manikűr készletek, fésük,
keféáruk, továbbá rumok, cognacok, teák stb. beszerzésére

NEMECZ-féle HATTYU DROGÉRIA

::: Szeged, Dugonics-tér és Tisza Lajos körút mellett. :::

Van szerencsém értesíteni a n. é. hölgyközönséget, hogy új találmányu

HASKOTOIMMEL, — mely fűzött is pótol, —

ideérkeztem és azok Tisza-szálló 53. sz. a. csütörtökön és pénteken, egész napon át megtekinthetők. Haskötöimet, rendelésényszer nélkül bemutatom, rendelni óhajtoknak alapos próbát eszközölk, mértékeket veszek és tekintettel a mélyen tisztelt rendelő betegségére és alakjára, szigoruan pontosan készítem el azokat.

Tisztelettel

Kovács Sándorné.

Karácsonyi és ujévi ajándék-tárgyak

BESZEREZHETŐK A

Segesváry-drogériában SZEGED, Kárász-u. 6. sz.
TELEFON: 3-42. szám.

Popper cipő a legtartósabb.

MAADER cipőüzlet

SZEGED,
Széchenyi-tér 2. szám.

Telefon 311.

Báli cipőujdonságok.

Karácsonyi árjegyzék.

Papírhéjú erdélyi dió K 4.60

Házilag készített gumócsokoládé K 5.60

Legjobb méz K 10.—

Erdélyi alma . K 1.20—1.40

Hungaria terményüzlet

Honyvéd-tér 3. Telefon 111.

Gáz-izzótestek és tüvegengerek **Invert**
és **Auerégők**re legjobb minő-
ségben **FONYÓ SOMA**, világi-
tási-vállalatnál, Kölcsei-utca 4. Telefon 165.

A Délmagyarország telefonjai

Szerkesztőség 305.

Kiadóhivatal 81.

ÖTÖDIK MAGYAR HADIKÖLCSÖN.

A Szeged Csongrádi Takarékpénztár

mint hivatalos aláírási hely jegyzéseket el-
fogad az eredeti feltételek mellett a

**6⁰/₁₀-os magyar királyi adómentes állami
járadékkölcsönre**

az

**5¹/₂⁰/₁₀-os magyar királyi adómentes ál-
lami törlesztéses kölcsönre**

és a jegyzések céljaira a legelőnyösebb fel-
tételek mellett nyújt kölcsönöket.

Fájós fogára vegye
mielőbb a híres Leinzing-
er-féle fogcseppből
üvege 70 filléért kap-
ható Leinzing Gyula
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Hajhullás, hajkorpa
gyorsan elmúlik a Lein-
zinger-féle „Chinaha-
szesz” által. Ára K 1-50
Kapható Leinzing Gyula
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Hajszülés ellen
csak az ártalmatlan Lein-
zinger-féle „Hajrestorer”
használja. Ára 1 K 50 fill.
Kapható Leinzing Gyula
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Izzad valamely test-
része? Ugy használja a
dr. Leinzing-féle kapró-
bált szert. Üvege 70 fil-
lérért kapható Leinzing
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Gyomor bajosok di-
csérik a Leinzing-féle
gyomorcsépp jó hatását,
Üvege 1 koronáért kap-
ható Leinzing Gyula,
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Legjobb hajfestő az
országosan elismert Lein-
zinger-féle. Ára 4 korona.
Kapható Leinzing Gyula
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Az ötödik

HADIKÖLCSÖN

50 koronától kezdve

minden összeg jegyezhető

a hivatalos alá-

írási helyen:

MAY R. MIKSA

bank- és váltóüzletében. Sze-
ged, Széchenyi-tér.

